

**OŚRODEK
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ**
ul. Wesoła 47/49, 25-363 Kielce
tel. 41 / 344 28 13, 343 39 09
Regon 260671681 NIP 6672905679

Załącznik
do Zarządzenia Nr 7/2024
Dyrektora ORPZ z dnia 08.08.2024r

Standardy ochrony małoletnich

**POLITYKA OCHRONY DZIECI
PRZED KRZYWDZENIEM**

Kielce, 15 luty 2024r.

Spis treści

Preambuła, podstawa prawna.....	
Rozdział I - objaśnienie terminów używanych w dokumencie	
Rozdział II - Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.....	
Rozdział III - Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach a małoletnimi.....	
Rozdział IV - Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.....	
Rozdział V - Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka.....	
Rozdział VI - Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka.....	
Rozdział VII - Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.....	
Rozdział VIII - Zasady monitoringu i aktualizacji standardów.....	
Rozdział IX - Przepisy końcowe.....	

ZAŁĄCZNIKI

1. Karta interwencji.
2. Zarządzenie Nr 14/2019 Dyrektora Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach z dnia 17.12.2019r. w sprawie wprowadzenia procedury postępowania pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach dotyczącej zgłoszonych zaniedbań wobec dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Monitoring Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem – ANKIETA
4. Oświadczenie pracownika/rodzica zastępczego o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach

PREAMBUŁA

Działając na podstawie art. 22b Ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023r. poz. 1304) Dyrektor Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach wprowadza do stosowania „Standardy ochrony małych dzieci” (zwanej dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małych dzieci, dbałość o ich dobro, uwzględnienie ich potrzeb i podejmowanie działań mających na uwadze fakt, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Kadra Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach, realizując niniejsze Standardy, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

STANDARD I – Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach opracował i wprowadził w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

STANDARD II – Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci. Ośrodek stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.

STANDARD III – Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach wdrożył i stosuje procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

STANDARD IV – Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci oraz aktualizuje w oparciu o ewentualne zmiany w przepisach prawnych.

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 oraz z 2023r. poz. 289 oraz 535)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskiej Karty” (Dz. U. Poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r. Poz. 177)
5. Ustawa z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1781)
6. Konwencja praw dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 nr 120, poz. 526 z późn.zm.)
7. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012 poz. 1169)

Rozdział I

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie

Ilekrót w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

1. **ORPZ** – Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach;
2. **Pracownicy** – każdy pracownik Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach, bez względu na formę zatrudnienia, w tym stażysta, praktykant, wolontariusz, osoba sprzątająca czy inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi;
3. **Dziecko / małoletni** – każda osoba do momentu ukończenia 18 roku życia;
4. **Opiekun dziecka** - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny oraz rodzic zastępczy, na podstawie postanowienia Sądu;
5. **Zgoda rodzica dziecka** - oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
6. **Dane osobowe dziecka** – to wszelkie dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację dziecka;
7. **Krzywdzenie dziecka** - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika ORPZ lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie;
8. **Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka** – to wszelkie czynniki zwiększające prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia, nieodpowiednich dla niego działań, które mogą spowodować zaburzenia w przebiegu jego rozwoju. Czynniki te związane są z samym dzieckiem, jak i jego środowiskiem rodzinnym i szeroko pojętym środowiskiem społecznym;
9. **Przemoc** – długotrwałe, negatywne działanie skierowane na osobę słabszą, w tym:
 - a) **przemoc fizyczna** – intencjonalne działanie wobec dziecka powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy lub włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią lub przedmiotami, uderzanie w twarz – tzw. policzek, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, itp.;
 - b) **przemoc psychiczna** – zamierzone działanie wobec dziecka prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby z użyciem przymusu i groźby, np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, ograniczanie kontaktów, narzucanie własnych poglądów, kontrolowanie, itp.;
 - c) **przemoc seksualna** – każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 roku życia, np.: zachęcanie dziecka do rozbierania się, zachęcanie dziecka do wysyłania nagich zdjęć, dotykania się w miejsca intymne, zwracanie uwagi na intymne miejsca dziecka, zawstydzanie dziecka tematyką seksualną, obmacywanie, gwałt, itp.;
10. **Zaniedbanie** – stałe/ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, w tym potrzeb emocjonalnych, np.: brak poczucia bezpieczeństwa, miłości, akceptacji, zaniedbanie obszarów opieki zdrowotnej, edukacji, odżywiania i ubierania, odrzucenie emocjonalne, w skrajnych przypadkach porzucenie, itp.;
11. **Przemoc rówieśnicza** – ze szczególnym uwzględnieniem formy przemocy on-line, np.: szydzenie z wyglądu, z choroby, z dysfunkcji, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika, namawianie do przestępstwa, wyśmiewanie, używanie przemocy fizycznej, itp.;

12. **Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem** - to wyznaczony przez Dyrektora ORPZ pracownik, sprawujący nadzór nad realizacją i monitoringiem w jednostce *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.

Rozdział II

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Rekrutacja personelu w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach odbywa się zgodnie z nałożonym obowiązkiem prawnym.
2. Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach dba, aby osoby zatrudnione, w tym osoby pracujące na podstawie umowy – zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.
3. Osoby pracujące w ORPZ posiadają kwalifikacje do pracy na zajmowanym stanowisku potwierdzone dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych.
4. W celu minimalizacji ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich każdy z kandydatów i pracowników mogący mieć kontakt z małoletnimi jest weryfikowany w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Wydruk z Rejestru jest przechowywany w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji w przypadku wolontariusza, osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
5. Pracownik przed ostatecznym podjęciem zatrudnienia w ORPZ przedkłada zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
6. Przed przystąpieniem do pracy kandydat, oprócz innych wymaganych przepisami prawa dokumentów, składa oświadczenie dotyczące toczących się względem niego postępowań karnych i skarbowych.
7. Kandydaci, którzy posiadają obywatelstwo inne niż polskie, powinni przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa swojego obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
8. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydaci składają pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; że nie wydano wobec nich także innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie mają obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem,

leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, a także wiążących się z opieką nad nimi.

9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej podpisuje się również oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Dyrektor Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach a małoletnimi

§1

1. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obejmują wszystkich pracowników, w tym stażystów, praktykantów i wolontariuszy Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
2. Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem określają, jakie zachowania są dozwolone i niedozwolone w pracy z dziećmi, a przestrzeganie ich przez wszystkich pracowników ma na celu zmniejszyć ryzyko krzywdzenia dzieci.
3. Pracownicy Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach traktują dziecko z szacunkiem, uwzględniają jego potrzeby, a każde działanie ma na celu dobro dziecka i jego interes.
4. W działaniach pracownicy Ośrodka stosują obowiązujące przepisy prawa, przepisy wewnętrzne oraz kompetencje zawodowe.
5. Zasady bezpiecznych relacji obejmują wszystkich pracowników, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
6. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich przebywających pod ich opieką.
7. Dzieci przebywające pod opieką pracownika ORPZ przekazywane są wyłącznie osobie uprawnionej lub za zgodą osób uprawnionych.
8. W sytuacji kiedy samodzielne zajęcia z małoletnimi organizowane przez Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach będzie prowadzić osoba niebędąca pracownikiem, inna / trzecia organizacja – obowiązkiem ORPZ jest uzyskanie informacji (oświadczenia), że personel realizujący działania z małoletnimi został zweryfikowany w Rejestrach zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. w rejestrach o niekaralności i Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

9. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.

§2

1. W komunikacji z małoletnimi pracownicy Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach zachowują spokój i cierpliwość.
2. Pracownicy ORPZ odnoszą się z szacunkiem do dziecka, wydają polecenia dzieciom jasno, rzeczowo i konkretnie z zachowaniem życzliwego i spokojnego tonu głosu.
3. W komunikacji obowiązuje zasada aktywnego słuchania, posługiwania się językiem dostosowanym do wieku i możliwości rozwojowych dziecka w tym ograniczeń i niepełnosprawności małoletniego.
4. Komunikacja werbalna z dzieckiem nie może wzbudzać w dziecku poczucia zagrożenia (niedopuszczalne są krzyki, groźby, wyzwiska, poniżanie).
5. Komunikacja werbalna z dzieckiem nie może wzbudzać poczucia winy, upokarzać (publiczne wyszydzanie, ośmieszanie), naruszać granic (brak odpowiedniego dystansu, podteksty o charakterze erotycznym, niestosowne żarty, wulgaryzmy).
6. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych i dotyczących małoletniego w sytuacjach do tego nieuprawnionych i wobec innych małoletnich – w szczególności dotyczy to wizerunku dziecka, jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, prawnej, zdrowotnej, szkolnej.
7. Pracownik szanuje prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić to dziecku najszybciej jak to możliwe.
8. Personel nie może utrzymywać wizerunków dzieci w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun dziecka nie wyraził na to zgody.

§3

1. W działaniach z dziećmi należy doceniać wkład i zaangażowanie każdego dziecka,
 - nie wolno wyróżniać, izolować, pomijać dziecka;
 - należy aktywnie angażować dzieci zgodnie z ich możliwościami uwzględniając ich ograniczenia i niepełnosprawności.
2. Należy równomiernie dzielić uwagę poświęcaną małoletnim - nie wolno faworyzować dziecka.
3. Należy uwzględniać indywidualne potrzeby dzieci, w tym ich ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia, stanu emocjonalnego, niepełnosprawności.
4. Małoletnich należy traktować równo bez względu na ich płeć, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, etniczny, wyznaniowy.

5. W dyscyplinowaniu dziecka niedopuszczalne są wszelkie formy działania mające na celu upokorzenie, poniżenie, zawstydzanie oparte na wykorzystywaniu przewagi fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, izolowanie), psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, wzbudzanie poczucia winy, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych - bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy).
6. Niedozwolone jest proponowanie dzieciom alkoholu, używek, innych szkodliwych substancji ani samemu spożywanie zakazanych substancji czy alkoholu w obecności dzieci.
7. Nie wolno wchodzić z dziećmi w zażyłe relacje w tym romantyczne czy seksualne. Niedopuszczalne jest stosownie wypowiedzi o podtekście seksualnym, nawiązywanie do atrakcyjności bądź aktywności seksualnej.
8. Nie wolno wchodzić z dzieckiem i jego rodzicem w relacje zależnościowe, wykraczające poza zakres zawodowych czynności
9. Każda ryzykowna sytuacja powinna być zgłoszona zgodnie z wewnętrznymi regulacjami odpowiednio Dyrektorowi Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach lub Kierownikowi zespołu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

§4

1. W kontakcie fizycznym z dzieckiem obowiązuje zasada poszanowania nienaruszania integralności ciała małoletniego, godności i szacunku dla prywatności i potrzeby intymności dziecka, unikania innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.
2. Kontakt fizyczny pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu w sytuacjach uzasadnionych:
 - jest odpowiedzią na potrzeby emocjonalne dziecka (potrzeba przytulenia),
 - uwzględnia wiek dziecka i jego możliwości percepcyjno-rozwojowe,
 - pomoc w czynnościach samoobsługowych, czy czynnościach pielęgnacyjnych i higienicznych dzieci młodszych / dzieci z niepełnosprawnościami wymagającymi takiej pomocy
3. Czynności higieniczno-pielęgnacyjne mają służyć przede wszystkim higienie osobistej i zdrowiu. Powinny być wykonywane w odpowiednich warunkach zapewniających uszanowanie intymności w tego typu czynnościach. Niedozwolone są zachowania naruszające prywatność i intymność dziecka. Aktywność pracownika powinna być poprzedzona zgodą małoletniego, a jej zasadność powinna być uzależniona od stopnia samodzielności dziecka i wcześniej z nim omówiona. Ingerencje w sytuacjach wychowawczo wątpliwych powinny być poprzedzone kontaktem słownym i odbywać się, w miarę możliwości w obecności osób trzecich i być jednoznacznie uzasadnione (zagrożenie dobra lub bezpieczeństwa dziecka, grupy).
4. Stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym, są dopuszczalne wyłącznie w sytuacjach, gdy zachowanie małoletniego nosi znamiona agresji, a przy tym zagraża własnemu życiu lub zdrowiu, zagraża zdrowiu lub życiu kogoś z otoczenia, a dziecko nie reaguje na polecenia słowne personelu.

5. Bezpośredni kontakt fizyczny jest również uprawniony w sytuacji, gdy konieczne jest podjęcie działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi.
6. Należy zachowywać szczególną ostrożność w kontaktach z małoletnimi, którzy doświadczyli krzywdzenia, należy reagować z wyczuciem, w sytuacjach niepewnych konsultować wątpliwości zgodnie z podległością służbową.
7. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona: przemocy fizycznej czy seksualizacji relacji.
8. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze powinien poinformować o tym bezpośredniego przełożonego i postąpić zgodnie z obowiązującą w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach procedurą.

§5

1. Co do zasady kontakt z małoletnimi (bezpośredni, telefoniczny czy on-line) powinien być ściśle powiązany z wykonywaniem obowiązków służbowych i ograniczać się do wymiany niezbędnych informacji, komunikacji w sprawach zawodowych.
2. Utrzymywanie relacji rodzinnych (piecza zastępcza) wymaga zachowania zasady poufności, mieć zaakceptowany przez dziecko i bezpieczny charakter, służący obiektywnie dobru dziecka.
3. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających małoletniemu poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.
4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym bezpośredniego przełożonego, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

§ 6

Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko

1. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
2. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię status ekonomiczny, sytuację rodzinną, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność.
3. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania o ewentualnych zagrożeniach.

Rozdział IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach posiadają i aktualizują wiedzę w zakresie: rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dzieci i symptomów krzywdzenia, prawnych aspektów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, w tym podejmowania działań profilaktycznych i interwencyjnych.
2. Wszyscy pracownicy ORPZ w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
3. Pracownicy ORPZ współpracują z innymi instytucjami, takimi jak szkoły, przedszkola, służba zdrowia, policja, prokuratura czy sąd w celu wczesnego wykrywania oznak krzywdzenia dziecka i podjęcia stosownych działań na rzecz dziecka.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka personel instytucji podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
5. Pracownicy ORPZ w Kielcach stale monitorują sytuację małoletnich poprzez obserwację, wizyty w środowisku, rozmowy z małoletnimi i opiekunami, a także współpracę ze środowiskiem lokalnym (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, Policja, Świątokrzyski Ośrodek Adopcyjny w Kielcach, właściwe sądy, szkoły i placówki oświatowe oraz medyczne).
6. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji „personel – dziecko” oraz „dziecko – dziecko”.

Rozdział V

Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka

1. W przypadku podejrzenia, że **życie dziecka jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod alarmowy numer 112.** Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu a następnie wypełnia kartę interwencji. **Załącznik nr 1.**
2. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek udokumentować to na piśmie i przekazać informację niezwłocznie Dyrektorowi Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
3. Konieczność zgłoszenia danego przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka Dyrektorowi Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach zachodzi gdy:
 - a. pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
 - b. dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
 - c. inna osoba zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka bez względu na to czy można ustalić tożsamość zgłaszającego, czy też zgłoszenia dokonano anonimowo.

4. Pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka obowiązuje „Procedura postępowania pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach dotycząca zgłoszonych zaniechań wobec dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej” wprowadzona Zarządzeniem Nr 14/2019 Dyrektora Ośrodka Rodzinnej Pieczy zastępczej w Kielcach z dnia 17.12.2019r. **Załącznik Nr 2.**

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

§ 1

1. Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Pracownicy ORPZ zobowiązani są do zachowania tajemnicy danych osobowych, które są przetwarzane oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2

1. Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia ochronę wizerunku.
2. Upublicznienie przez pracowników ORPZ wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. Pracownikom ORPZ nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Ośrodka bez pisemnej zgody opiekuna dziecka/rodzica zastępczego.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik ORPZ może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.
5. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica zastępczego/opiekuna dziecka bez wiedzy i zgody tej osoby.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Jeśli dziecko lub jego opiekun/ rodzic zastępczy nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka Ośrodek szanuje i respektuje decyzję tej osoby.

Rozdział VII

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. Na terenie Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach nie ma ogólnodostępnej sieci internetowej. Dzieci nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej w siedzibie jednostki.

2. Małoletni przynoszą do jednostki telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców zastępczych/opiekunów.
3. Małoletni ma prawo korzystać na terenie Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych za zgodą rodzica zastępczego/opiekuna.
4. Za treści, które dzieci oglądają na własnych nośnikach (np. telefon, tablet) nie odpowiadają pracownicy ORPZ.
5. Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małych.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

§ 1

Dobre praktyki dla personelu korzystającego z sieci Internet / mediów społecznościowych

1. Pracownicy ORPZ realizując powierzone im zadania muszą mieć świadomość zagrożeń, jakie nierozzerwalnie wiążą się z wykorzystywaniem technik cyfrowych w pracy oraz globalnej sieci Internet. W związku z powyższym każdy zobowiązany jest do podnoszenia swoich kwalifikacji i swojej świadomości w zakresie stosowania cyberbezpiecznych rozwiązań w pracy.
2. Pracownicy powinni posiadać umiejętność rozpoznawania zagrożeń, jakie związane są z przenikaniem ich działalności czysto osobistej, jaką realizują z wykorzystaniem sieci Internet, z działalnością zawodową, w szczególności jeśli chodzi o przenikanie się tych sfer aktywności pracownika, jako osoby prywatnej i aktywności małych, które w zależności od jej formy mogą zostać skorelowane.
3. Pracownicy powinni zwracać szczególną uwagę na fakt, iż ich aktywność realizowana w sieci Internet może być rozpoznawalną przez małych, w związku z powyższym pracownicy powinni w sposób odpowiedzialny manifestować swoje zaangażowanie w określone tematy, działalności, problemy, czy dyskusje. Świadomość tego, że również równolegle małoletni mogą być obserwatorami, czy uczestnikami takich działalności, tematów, dyskusji, powinna prowadzić każdą osobę z grona pracowników do dokonywania indywidualnej oceny w zakresie poprawności swojego zachowania.
4. Pracownicy powinni zachować rozwagę i odpowiedzialność w formułowaniu swoich stanowisk i wypowiedzi w mediach społecznościowych w odniesieniu do określonych treści, publikacji, stron, użytkowników, powinni także mieć świadomość rodzajów i funkcjonalności określonych aplikacji, gdzie sam fakt korzystania z nich może być negatywnie oceniony przez osoby trzecie.
5. Nie zaleca się nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych z wykorzystaniem prywatnych kont pracowników.

Rozdział VIII

Zasady monitoringu i aktualizacji standardów.

1. Dyrektor Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach wyznacza Panią Justynę Kozakiewicz jako koordynatora ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
2. Koordynator ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Koordynator ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem przeprowadza wśród pracowników Ośrodka, nie rzadziej niż raz na 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. **Załącznik nr 3**
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać ich naruszenia w ORPZ.
5. Koordynator ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przedstawia Dyrektorowi Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
6. Dyrektor Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów ochrony dzieci.

§ 1

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników ORPZ do stosowania Polityki, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Koordynator ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, powinien w ocenie Dyrektora ORPZ:
 - a. wyróżniać się empatią i zrozumieniem problemów małoletnich,
 - b. posiadać umiejętność prowadzenia skutecznej komunikacji z małoletnimi w sposób dostosowany do ich wieku i rozwoju, oraz ich opiekunami,
 - c. charakteryzować się spokojem i opanowaniem, w kontaktach z małoletnimi, ich opiekunami, pracownikami, w tym umiejętnością szybkiego i skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych,
 - d. posiadać pozytywną ocenę pracy,
2. Koordynator ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, powinien ponadto posiadać umiejętności organizacyjne oraz umiejętność konsultacji zagadnień z pracownikami, co do stosowania postanowień Polityki.
3. Koordynator ds. Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem przy współpracy z Inspektorem ochrony danych nie rzadziej niż raz na 2 lata przeprowadzą szkolenie pracowników w zakresie Standardów ochrony małoletnich. Fakt ten zostanie potwierdzony podpisem osoby szkolonej.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia Zarządzenia Dyrektora Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem na stronie internetowej Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
3. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem pozostają do wglądu na stronie internetowej ORPZ oraz w wersji papierowej na sekretariacie Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
4. Każdy pracownik Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach oraz rodzina zastępcza będąca pod opieką Ośrodka, zobowiązani są do zapoznania się ze Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz stosowania się do przyjętych w dokumencie zasad.
5. Każdy pracownik Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach oraz rodzina zastępcza będąca pod opieką Ośrodka składa pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem. **Załącznik Nr 4**
6. Małoletni zapoznawani są ze Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem adekwatnie do wieku i możliwości poznawczych.
7. Pracownicy zatrudniani w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach będą zapoznawani ze Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem nie później niż w ciągu 30 dni od podpisania umowy potwierdzającej zatrudnienie. Będzie od nich odbierane oświadczenie zgodnie z wytycznymi pkt. 5.

DYREKTOR

mgr Beata Rogowska

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia).....
.....
.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia.....
.....

4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa:

Data

Działanie

5. Spotkania z rodzicami/opiekunami dziecka, w tym rodzicami zastępczymi

Data

Opis spotkania

6. Forma podjętej interwencji(zakreślić właściwe)

- zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
 - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
 - inny rodzaj interwencji. Jaki?
-
.....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję, data)
.....

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli instytucja uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców.
.....

DYREKTOR
mgr Beata Rogowska

Procedura postępowania pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach dotycząca zgłoszonych zaniedbań wobec dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej

1. W przypadku bycia świadkiem użycia siły fizycznej wobec dziecka lub stwierdzenia obrażeń świadczących o naruszeniu nietykalności cielesnej dziecka przez opiekunów zastępczych należy wezwać policję i zapewnić pomoc medyczną dziecku. Następnie podjąć kroki prawne poprzez złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury. W przypadku przyjęcia zgłoszenia wniesionego, ustnie, telefonicznie lub na piśmie o naruszeniu nietykalności cielesnej wobec dziecka przez opiekunów zastępczych ORPZ sporządza protokół/notatkę przyjęcia zgłoszenia oraz składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury. Jednocześnie ORPZ w obydwóch przypadkach informuje o zaistniałym fakcie właściwy Sąd i składa wniosek o zmianę postanowienia w części dotyczącej miejsca pobytu dziecka.

2. W przypadku pozyskania przez Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach niepokojących informacji dotyczących zaniedbań w stosunku do dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka takich jak:

- opiekun pod wpływem alkoholu (brak innej osoby do opieki),
- głodzenie dziecka,
- zgłaszanie przez dziecko lęku przed opiekunami,
- pozostawienie dziecka wymagającego opieki dorosłych bez opieki

psycholog bądź psychoterapeuta ORPZ spotyka się z dzieckiem celem zebrania informacji od dziecka dotyczących ewentualnych zaniedbań w stosunku do niego.

3. W przypadku pobytu w rodzinie zastępczej / rodzinnym domu dziecka innych dzieci poza dzieckiem, którego sprawa dotyczy psycholog ORPZ spotyka się z innymi dziećmi celem sprawdzenia czy zaniedbania o których mowa w pkt.2 nie dotyczą też innych dzieci.

4. Dyrektor ORPZ wobec zaistniałego zgłoszenia zwołuje zespół w skład którego wchodzi:

- dyrektor ORPZ,
- kierownik zespołu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- koordynator rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, w którym przebywa dziecko, a w przypadku braku koordynatora osoba wyznaczona przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do kontaktu z rodziną,
- psycholog dokonujący diagnozy psychologicznej dziecka,
- osoba zgłaszająca zaniedbania,
- inne osoby mające kontakt z dzieckiem z wyłączeniem rodziny zastępczej/ rodzinnego domu dziecka, w której/ym przebywa dziecko.

5. W przypadku potwierdzenia któregokolwiek z wymienionych w pkt. 2 zaniedbań w stosunku do dziecka lub dzieci członkowie zespołu w oparciu o zgromadzone informacje i dokumentację podejmują decyzje co do dalszego postępowania w sprawie.

PROTOKÓŁ/NOTATKA*

przyjęcia zgłoszenia wniesionego ustnie/w tym telefonicznie

w dniu..... w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach

Osoba zgłaszająca**:.....

/imię i nazwisko/

Dotyczy osoby/rodziny:

/imię i nazwisko/

Treść zgłoszenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Sporządził:

.....
/czytelny podpis, stanowisko służbowe/

.....
/czytelny podpis osoby zgłaszającej/

*protokół sporządzony z osobistej rozmowy z osobą zgłaszającą, notatkę- z rozmowy telefonicznej, pod notatką brak podpisu osoby. W przypadku odmowy złożenia podpisu pod protokołem lub zgłoszenia anonimowego nanosimy w odpowiednim miejscu adnotację „osoba zgłaszająca odmówiła złożenia podpisu” lub „zgłaszający/a odmówił/a podania swoich danych”

**w przypadku, gdy zgłaszający prosi o zachowanie w tajemnicy jego danych osobowych, należy zachować poufność dokumentu

DYREKTOR
mgr Beata Rogowska

Monitoring Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem – ankieta

l. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem <i>Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ? (jeśli TAK wpisz poniżej)		

Uwagi/poprawki/sugestie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DYREKTOR
mgr Beata Rogowska

**OŚRODEK
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ**
ul. Wesoła 47/49, 25-363 Kielce
tel. 41 / 344 28 13, 343 39 09
Regon 260571681 NIP 6572905679

Załącznik nr 4
do Standardów ochrony małoletnich:
Oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentem

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y(imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami ochrony małoletnich przed
krzywdzeniem” obowiązującymi w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej
w Kielcach i przyjmuję je do realizacji.

.....
(data i podpis)

DYREKTOR
mgr Beata Rogowska